

Vyhodnotenie plnenia Národnej politiky pre elektronické komunikácie do roku 2030 – priebežné vyhodnotenie k 31. 12. 2024

Národná politika pre elektronické komunikácie do roku 2030 (NPEK 2030) bola schválená uznesením vlády SR č. 204 z 3. mája 2023. NPEK 2030 určuje ďalšie smerovanie Slovenska v oblasti rozvoja elektronických komunikácií. Zameriava sa na technologické trendy a tendencie vývoja trhu v oblasti poskytovania elektronických komunikačných sietí a služieb a identifikáciu možností ich ovplyvňovania nástrojmi zasahovania štátu.

Základným cieľom v oblasti elektronických komunikácií je efektívne zavádzanie dostupnej, spoľahlivej, výkonnej a bezpečnej komunikačnej infraštruktúry, ktorá bude spĺňať náročné požiadavky moderných digitálnych služieb a aplikácií. Pre všetky budúce digitálne služby sú dôležitým nástrojom nové technológie (5G, 6G) v synergii s jednotlivými zložkami Vesmírneho programu Únie. Komunikačné siete novej generácie budú tvoriť nielen kostru širokej škály služieb nevyhnutných na fungovanie vnútorného trhu, ale budú tiež nevyhnutné pre prevádzku životne dôležitých spoločenských a ekonomických funkcií, akými sú systémy energetiky, dopravy, bankovníctva a zdravotníctva i priemyselné riadiace systémy.

Na splnenie základného cieľa NPEK 2030 stanovila opatrenia v štyroch oblastiach, ktorých plnenie k 31. 12. 2024 je nasledovné:

1. Z hľadiska podpory budovania elektronických komunikačných sietí a využívania nových technológií je potrebné zabezpečiť:

- **Zlepšenie dialógu a pôsobenie štátu na osoby prevádzkujúce dopravnú infraštruktúru (cestnú a železničnú) z dôvodu umožnenia prístupu do tejto infraštruktúry, čím sa zabezpečí znižovanie nákladov na budovanie elektronických komunikačných sietí.**

Termín: priebežne

Zodpovedné: MD SR v spolupráci s ÚREKPS

Odpočet:

V uplynulom období Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky (MD SR) ako gestor zodpovedajúci za rozvoj infraštruktúry cestnej, železničnej ako aj infraštruktúry elektronických komunikácií intenzívne pracoval na zlepšení komunikácie medzi spoločnosťami, ktoré spadajú do jeho pôsobnosti. Primárnym cieľom tohto úsilia je, aby v situáciách, v ktorých je potrebné budovanie verejných elektronických komunikačných sietí spoločne s vlastníkom spomínanej infraštruktúry, boli odstraňované zbytočné nedorozumenia a boli pochopené záujmy zúčastnených strán aj vzhľadom na skutočnosť, že je v záujme Slovenska rozvoj každého druhu uvedenej infraštruktúry.

Uskutočnila sa séria rokovaní s výraznou pomocou zástupcov Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ÚREKPS), so zástupcami Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. (NDS), ako aj zástupcami Železníc Slovenskej republiky, a.s. (ŽSR) a s predstaviteľmi poskytovateľov verejných mobilných komunikačných sietí.

Výsledkom rokovaní bolo nájdenie spôsobu spolupráce medzi NDS a poskytovateľmi verejných mobilných komunikačných sietí pri pokrývaní diaľničných tunelov,

existujúcich ako aj pripravovaných, signálom verejných mobilných komunikačných sietí. V súčasnosti sa pokračuje v zintenzívnení komunikácie so ŽSR.

Úloha sa priebežne plní.

- **Inventarizáciu frekvenčného spektra v SR v pásmach medzinárodne koordinovaných pre zavádzanie sietí 5G a perspektívne 6G a následné spracovanie dlhodobých zámerov - stratégie jeho využívania, vrátane identifikácie potenciálnych frekvenčných pásiem, napr. na účely širokopásmových bezdrôtových prístupových sietí, digitálneho vysielania.**

Termín: priebežne

Zodpovedné: MD SR v spolupráci s ÚREKPS

Odpočet:

ÚREKPS každoročne spolupracuje s MD SR a rezortnými ministerstvami na aktualizácii Národnej tabuľky frekvenčného spektra (NTFS). Súčasťou procesu aktualizácie NTFS je aj každoročné posudzovanie frekvencií pre nové technológie a ich harmonizácia.

Pre 5G siete boli identifikované nasledovné prioritné frekvenčné pásma:

- 700 MHz: frekvencie z pásma 700 MHz už boli pridelené v roku 2020 mobilným operátorom Slovak Telekom, Orange Slovensko a O2 Slovakia s platnosťou do 31. decembra 2040.
- 3,6 GHz: platnosť individuálnych povolení, ktorými sú pridelené frekvencie z frekvenčného pásma 3400 – 3800 MHz (3,6 GHz) končí dňa 31. augusta 2025. Na podporu nových technológií 5G a opätovné pridelenie týchto frekvencií ÚREKPS uskutočnil v roku 2022 výberové konanie na ich používanie. Súčasne boli tieto frekvencie reorganizované do širších frekvenčných kanálov. Frekvencie z pásma 3,6 GHz budú môcť úspešní účastníci výberového konania - Slovak Telekom, Orange Slovensko, O2 Slovakia a SWAN začať používať od 1. septembra 2025 s platnosťou do 31. decembra 2045.
- 26 GHz: frekvencie z tohto frekvenčného pásma ešte neboli pridelené na využitie pre 5G siete z dôvodu súčasného nezáujmu o ich využívanie (podrobnejšie pozri v časti o budúcom využívaní pásma 26 GHz). Časť frekvenčného pásma 26 GHz je využívaná silovými zložkami.

Pri prideliťovaní frekvencií pre verejné elektronické komunikačné siete ÚREKPS podporuje technologickú neutralitu a umožňuje zavádzanie nových technológií do existujúcich frekvenčných pásiem na účely širokopásmových bezdrôtových prístupových sietí.

Úloha sa priebežne plní.

- **Včasnú harmonizáciu frekvenčného spektra pri zohľadnení záverov WRC, rozhodnutí a odporúčaní EÚ a CEPT prostredníctvom implementácie do priebežnej aktualizácie NTFS a Plánu využívania frekvenčného spektra aj s ohľadom na potreby štátu v oblasti obrany a bezpečnosti.**

Termín: priebežne

Zodpovedné: MD SR v spolupráci s ÚREKPS

Odpočít:

Včasná harmonizácia frekvenčného spektra je zabezpečovaná predovšetkým každoročným vydávaním NTFS. NTFS je vydávaná ako nariadenie vlády Slovenskej republiky podľa § 4 ods. 2 písm. b) a § 33 ods. 2 zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov a navrhovaná v spolupráci s členmi Medzirezortnej komisie pre harmonizáciu využívania frekvenčného spektra, t. j. MD SR, ÚREKPS, Ministerstvom obrany Slovenskej republiky, Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky a Slovenskou informačnou službou.

NTFS je vypracovávaná na základe Rádiokomunikačného poriadku Medzinárodnej telekomunikačnej únie (ITU) s prihliadnutím na závery Svetovej rádiokomunikačnej konferencie (WRC-23), smerníc, rozhodnutí a odporúčaní EÚ, rozhodnutí a odporúčaní Európskeho výboru pre elektronické komunikácie (ECC) a príslušných rozhodnutí ÚREKPS o využívaní frekvencií.

Závery WRC-23 boli v roku 2024 zapracované do NTFS platnej pre rok 2025. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 287 z 30. októbra 2024, ktorým sa ustanovuje NTFS nadobudlo účinnosť 1. januára 2025.

NTFS obsahuje najmä:

- údaje o frekvenčnom pásme a jeho pridelení pre príslušné rádiokomunikačné služby podľa Rádiokomunikačného poriadku ITU pre Región 1, kde je zaradená aj Slovenská republika,
- údaje o frekvenčnom pásme a jeho pridelení v Slovenskej republike,
- informáciu, či je príslušné frekvenčné pásmo v Slovenskej republike pridelené pre civilné alebo vojenské účely,
- poznámky k prideleniu frekvenčného pásma (napr. údaje o chránených frekvenciách atď.),
- informácie o využití frekvenčných pásiem pre konkrétne aplikácie v rámci rádiokomunikačnej služby a poznámky k tomuto využitiu.

Na NTFS nadväzuje Plán využívania frekvenčného spektra, ktorý ÚREKPS v sledovanom období dvakrát aktualizoval, a to novelizáciou vyhlášky ÚREKPS č. 288/2022 Z. z., ktorou sa ustanovuje plán využívania frekvenčného spektra v znení neskorších predpisov.

Úloha sa priebežne plní.

- **Zverejňovanie informácií o využívaní frekvenčného spektra v SR a aktualizácia relevantných údajov v systéme EFIS v súlade s rozhodnutím Komisie 2007/344/ES zo 16. mája 2007 o harmonizovanej dostupnosti informácií týkajúcich sa využívania frekvenčného spektra v Spoločenstve.**

Termín: každý rok po zverejnení nariadenia vlády SR, ktorým sa ustanovuje národná tabuľka frekvenčného spektra

Zodpovedné: MD SR v spolupráci s ÚREKPS

Odpočet:

Aktualizáciu relevantných údajov v Európskom frekvenčnom informačnom systéme (EFIS) zabezpečuje MD SR v spolupráci s Výskumným ústavom spojov, n. o., na základe podkladov od ÚREKPS po každoročnej aktualizácii NTFS. V rámci systému EFIS sa zverejňujú nielen národné frekvenčné tabuľky, ale aj informácie týkajúce sa práv na využívanie frekvenčného spektra a informácie o národných dokumentoch týkajúcich sa využívania frekvenčného spektra

NTFS platná na rok 2024 bola vložená do systému EFIS dňa 11. 1. 2024 a NTFS platná na rok 2025 bola vložená do systému EFIS dňa 24. 1. 2025. Informácie o NTFS sú uverejnené na webovom sídle *efis.cept.org*. Systém EFIS umožňuje vyhľadávanie podľa služieb a príslušných frekvenčných pridelení alebo podľa príslušných aplikácií.

Do databázy licencií na využívanie frekvenčného spektra sa vkladajú najmä údaje ohľadom frekvenčných pásiem pre mobilné komunikačné služby, analógový rozhlas, digitálny rozhlas, digitálnu televíziu a služby bod-multibod. V roku 2023 bola databáza aktualizovaná dvakrát (30. 6. 2023 a 20. 10. 2023) a bolo v nej zmenených cca 66 záznamov. V roku 2024 bola databáza aktualizovaná dvakrát (30. 6. 2024 a 31. 10. 2024) a bolo v nej zmenených cca 25 záznamov.

V systéme EFIS sa taktiež zverejňujú najdôležitejšie právne predpisy, ktoré tvoria základ regulačného rámca v Slovenskej republike a tiež všeobecné povolenia týkajúce sa využívania frekvenčného spektra. V roku 2024 boli aktualizované všetky aktuálne platné právne predpisy.

Úloha sa priebežne plní.

- **Uskutočniť verejnú diskusiu o budúcom využívaní pásma 26 GHz za účelom zistenia záujmu poskytovateľov elektronických komunikačných služieb o využívanie frekvencií v tomto pásme.**

Termín: 1. polrok 2024

Zodpovedné: MD SR v spolupráci s ÚREKPS

Odpočet:

ÚREKPS pravidelne diskutuje s odbornou aj širokou verejnosťou podmienky pre využívanie tohto frekvenčného pásma. Z vyhodnotenia verejnej diskusie, ktorá bola uskutočnená vo februári 2024 za účelom zistenia záujmu poskytovateľov elektronických komunikačných služieb o využívanie predmetných frekvencií, vyplynul mierny nárast záujmu o používanie frekvencií z frekvenčného pásma 26 GHz. Za hodnotené obdobie sa však záujem o frekvencie z frekvenčného pásma 26 GHz zásadne nezmenil.

Na základe verejnej diskusie ÚREKPS aktualizoval plán využívania frekvenčného spektra. V prílohe č. 144 vyhlášky č. 148/2024 Z. z., v úsekoch 24,549 – 25,053 GHz a 25,557 – 26,061 GHz upravil termín, do kedy je možné frekvencie pre spoje typu bod – bod používať, na 31. 7. 2027, čo umožnilo zachovanie kontinuity poskytovania existujúcich sietí a služieb vo frekvenčnom pásme 26 GHz a zabezpečilo sa efektívne využívanie týchto frekvencií.

ÚREKPS v súlade s plánom využívania frekvenčného spektra umožnil na základe individuálne podanej žiadosti časovo obmedzené zdieľané využívanie frekvencií z tohto frekvenčného pásma pre lokálne 5G siete spoločne s ich využitím spoji typu bod – bod, pričom stanovil pravidlá pre vzájomnú koexistenciu týchto dvoch typov sietí.

V 3. štvrtroku 2025 ÚREKPS plánuje zopakovať verejnú diskusiu s cieľom zistiť záujem trhu o frekvencie z frekvenčného pásma 26 GHz. Časť pásma (27,1 – 27,5 GHz) je stále predmetom rokovaní s Ministerstvom obrany Slovenskej republiky.

Úloha bola splnená, bude sa však na nej ďalej pracovať.

- 2. V oblasti digitálneho pozemského televízneho vysielania bude potrebné rozhodnúť o možnostiach využívania pásma 470 – 694 MHz po roku 2030. Optimalizácia využívania frekvenčného pásma 470 – 694 MHz je pre jeho budúce využitie významnou výzvou. Ide najmä o posúdenie možnosti uvoľnenia jeho frekvenčného úseku 596 – 694 MHz (frekvenčné pásmo 600 MHz) pre budúce pevné a mobilné komunikačné služby, resp. posúdenie možnosti vzájomnej koexistencie digitálneho pozemského televízneho vysielania a budúcich pevných a mobilných komunikačných služieb v tomto frekvenčnom pásme berúc do úvahy aktuálny stav jeho využívania.**

Tieto rozhodnutia by mali byť vykonané na základe analýz, a to aj pokiaľ ide o možnosti služieb, nových obchodných modelov a najmä mali by prispieť k uľahčeniu zdieľaného a efektívneho využívania spektra. Okrem toho by mali byť zohľadnené sociálne, ekonomické a kultúrne aspekty súvisiace s využívaním pásma pod 700 MHz, ako aj vývoj v správaní spotrebiteľov.

Termín: v súlade s prijatými závermi WRC-23 a následnými vykonávacími rozhodnutiami Európskej komisie

Zodpovedné: MD SR v spolupráci s ÚREKPS

Odpoveď:

Možnosti využívania pásma 470 – 694 MHz pre digitálne pozemské televízne vysielanie po roku 2030:

Vzhľadom na skutočnosť, že WRC-23 rozhodla o pridelení celého pásma určeného na pozemské televízne vysielanie (470 - 694 MHz) mobilnej službe na sekundárnej báze, MD SR a ÚREKPS preferujú, aby po roku 2030 boli frekvencie z frekvenčného pásma 470 - 694 MHz naďalej používané rozhlasovou a televíznou službou na primárnej báze.

Taktiež aj na úrovni Európskej únie (EÚ) (na základe verejnej konzultácie, ktorú organizovala Skupina pre politiku frekvenčného spektra (RSPG), ktorá je poradným orgánom Európskej komisie) bol prezentovaný záujem, aby rozhlasová a televízna služba mala prístup k frekvenčnému pásmu 470 - 694 MHz aj po roku 2030.

Možnosti uvoľnenia frekvenčného úseku 596 – 694 MHz (pásmo 600 MHz) pre budúce pevné a mobilné komunikačné služby:

V súčasnosti sú v prevádzke 4 celoplošné televízne terestriálne multiplexy. Dva multiplexy (prvý a štvrtý) sú poskytované v štandarde DVB-T2 a zvyšné dva (druhý a verejnoprávny) v štandarde DVB-T. Zvyšné dve celoplošné vrstvy sú v súčasnosti nepridelené.

Berúc do úvahy súčasné využívanie frekvenčného pásma 470 - 694 MHz, existujú určité možnosti uvoľnenia frekvenčného úseku 598 - 694 MHz (pásmo 600 MHz) pre budúce pevné a mobilné komunikačné služby. To si však bude vyžadovať príslušné prepracovanie medzinárodne skoordinovaného frekvenčného plánu pre digitálne televízne vysielanie v UHF pásme.

Možnosti vzájomnej koexistencie digitálneho televízneho vysielania a mobilných služieb v pásme 470 – 694 MHz:

V súčasnosti nepreferujeme zdieľané využívanie frekvencií z frekvenčného pásma 470 – 694 MHz mobilnými službami a digitálnym pozemským televíznym vysielaním. Doterajšie praktické skúsenosti do roku 2024 potvrdzujú, že digitálne pozemské televízne vysielanie a pohyblivá služba sú v tom istom frekvenčnom pásme navzájom nekompatibilné (rušenie mobilnej služby na východe Slovenska digitálnym televíznym vysielaním vo frekvenčnom pásme 700 MHz z Ukrajiny).

Úloha sa priebežne plní.

3. V oblasti digitálneho pozemského rozhlasového vysielania bude potrebné zamerať sa najmä na nasledovné oblasti:

- **Ukončenie plánovacieho procesu VHF pásma (174 – 230 MHz) pre T-DAB+ vysielanie (za predpokladu, že toto pásmo nebude spoločne zdieľané s DVB-T vysielaním).**

Termín: 1. štvrt'rok 2024

Zodpovedné: MD SR v spolupráci s ÚREKPS

Odpočet:

V roku 2024 sa potvrdila predikcia ÚREKPS, že koordinácia nového frekvenčného plánu Slovenskej republiky pre frekvenčné pásmo 174 - 230 MHz na rozhlasové digitálne pozemské vysielanie (T-DAB) s administráciami Poľskej republiky a Ukrajiny predstavuje najzložitejšiu časť prác. Vyplýva to zo skutočnosti, že obidve administrácie využívajú VHF pásmo taktiež na pozemské digitálne televízne vysielanie (DVB-T).

Úloha nebola splnená v stanovenom termíne, bude sa však na nej ďalej pracovať.

- **Vypracovať štruktúru T-DAB+ celoplošných frekvenčných vyhradení (allotmentov) pre zaistenie možnosti úspešného pravidelného T-DAB+ vysielania na celom území SR a súčasne pripraviť podmienky pre zahájenie lokálneho a regionálneho vysielania v jednotlivých oblastiach SR.**

Termín: 2. štvrt'rok 2024

Zodpovedné: MD SR v spolupráci s ÚREKPS

Odpočet:

Koordinácia nového plánu frekvenčných vyhradení (allotmentový frekvenčný plán) Slovenskej republiky pre frekvenčné pásmo 174 - 230 MHz na rozhlasové digitálne pozemské vysielanie je ukončená. Je potrebné ešte dopracovať plán technických parametrov konkrétnych T-DAB vysielačov (assignmentový plán) v rámci

jednotlivých území frekvenčných vyhradení (allotmentov), ktorý ešte nie je ukončený so zástupcami Poľskej administrácie a administrácie Ukrajiny.

ÚREKPS vypracoval v období rokov 2023 - 2024 frekvenčný plán pre lokálne digitálne rozhlasové vysielanie. Obsahom plánu sú lokálne digitálne rozhlasové vysielateľe nad rámec nového frekvenčného plánu pre VHF pásmo. Medzinárodná koordinácia týchto dvoch frekvenčných plánov prebieha paralelne.

Úloha nebola splnená v stanovenom termíne, bude sa však na nej ďalej pracovať.

- **Pripraviť aktualizáciu stratégie digitálneho pozemského rozhlasového vysielania.**

Termín: do konca roku 2024

Zodpovedné: MD SR v spolupráci s ÚREKPS

Odpočet:

V súlade so Stratégiou zavádzania pozemského digitálneho rozhlasového vysielania MD SR proces digitalizácie rozhlasového vysielania priebežne monitoruje. Od schválenia stratégie v roku 2017 boli realizované v oblasti rozhlasového vysielania tri prieskumy a jedna verejná diskusia.

Z uskutočnených prieskumov a verejnej diskusie zameraných na získanie informácií od relevantných subjektov vyplynuli skutočnosti, že zo strany komerčných vysielateľov analógového vysielania nie je o digitalizáciu dostatočný záujem a sú proti stanoveniu dátumu ukončenia analógového rozhlasového vysielania, pokiaľ nebudú splnené pomerne prísne podmienky ohľadom počúvanosti a pokrytia digitálneho rozhlasového vysielania.

Splnenie týchto podmienok je veľmi problematické, čo bolo potvrdené aj prieskumom realizovaným v roku 2022. Základným poznatkom prieskumu bolo zistenie, že úroveň vybavenia obyvateľstva digitálnymi prijímačmi je na pomerne nízkej úrovni (len 4,7 % opýtaných respondentov). V prípade, ak by všetci respondenti vlastníci digitálny prijímač tento aj počúvali, môžeme konštatovať, že počúvanosť digitálneho rozhlasového vysielania je na úrovni 6 % všetkých poslucháčov rozhlasového vysielania.

Z hľadiska pokrytia obyvateľov a územia Slovenska analógovým pozemským rozhlasovým vysielaním je najdostupnejšou programovou službou Rádio Slovensko. Môže si ju naladiť 94,34 % obyvateľov a je dostupná na 95,34 % územia Slovenska. S pokrytím nad 90 % obyvateľov sú na území Slovenska dostupné v analógovom pozemskom rozhlasovom vysielaní ďalšie 2 programové služby (Rádio Slovensko a Rádio Regina), s pokrytím nad 80 % obyvateľov je to 9 programových služieb (z toho 4 programové služby verejnoprávneho vysielateľa) a s pokrytím nad 70 % obyvateľov je to 10 programových služieb (z toho 4 programové služby verejnoprávneho vysielateľa). Oproti tomu, pokrytie obyvateľov Slovenska digitálnym pozemským rozhlasovým vysielaním dosahuje úroveň 72 %. V súčasnosti však ide o skúšobné vysielanie.

Keďže v súčasnosti stále prebieha medzinárodná koordinácia so zástupcami Poľskej administrácie a administrácie Ukrajiny (pozri predchádzajúce dva body) a vzhľadom na skutočnosť, že zo strany komerčných vysielateľov analógového vysielania nie je

o digitalizáciu dostatočný záujem, MD SR prehodnocuje časový plán digitalizácie rozhlasového vysielania.

Vzhľadom na skutočnosť, že ďalší rozvoj digitálneho pozemského rozhlasového vysielania nie je v súčasnosti podmienený vypínaním analógového rozhlasového vysielania, ako aj z dôvodu nedostatočnej úrovne vybavenia zariadeniami umožňujúcimi príjem digitálneho pozemského rozhlasového vysielania, sa v súčasnosti neuvažuje s ukončením analógového pozemského rozhlasového vysielania.

MD SR bude naďalej monitorovať postupné zavádzanie digitálneho rozhlasového vysielania a v roku 2025 opätovne zrealizuje prieskum zameraný na poslucháčov rozhlasového vysielania a následne optimalizuje ďalší postup digitalizácie rozhlasového vysielania.

Úloha nebola splnená v stanovenom termíne, bude sa však na nej ďalej pracovať.

4. V oblasti globálnych navigačných satelitných systémov a vesmírnych aktivít (aj v rámci spolupráce s Európskou vesmírnou agentúrou) sú prioritnými cieľmi:

- **Vypracovanie návrhu zákona o vykonávaní kozmických aktivít a následne zriadenie registra vesmírnych objektov.**

Termín: do konca roku 2024

Zodpovedné: MD SR

Odpoveď:

Na príprave návrhu zákona o regulácii vesmírnych aktivít sa podieľali zástupcovia relevantných rezortov, odborného sektora a akademickej obce. Prebehla rozsiahla diskusia aj v rámci legislatívneho procesu, čo vyústilo do konečnej podoby samotného návrhu zákona. Národná rada Slovenskej republiky schválila dňa 28. novembra 2024 zákon č. 378/2024 Z. z. o regulácii vesmírnych aktivít o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. februára 2025. Zákon o regulácii vesmírnych aktivít ustanovuje jasné pravidlá v súlade s medzinárodnými dohovormi vo vzťahu k vesmírnym aktivitám nielen pre štátne organizácie, ale aj pre záujemcov z priemyselnej sféry, akademickej obce, vedeckých a výskumných organizácií či súkromného sektora, pričom zohľadňuje skutočnosť, že vesmírny priestor je v súčasnosti využívaný stále viac, čo si vyžaduje relevantnú reguláciu a rovnocenné podmienky prístupu do vesmírneho priestoru pre všetkých.

Úloha bola splnená.

- **Využívanie verejnej regulovanej služby systému Galileo vládnyimi a štátnymi orgánmi pre zabezpečenie obrany a bezpečnosti štátu, kritickej infraštruktúry a zabezpečenie ochrany zdravia a majetku občanov.**

Termín: do konca roku 2024

Zodpovedné: MD SR

Odpočet:

Pre efektívne využívanie verejnej regulovanej služby systému Galileo (služba VRS) vládnymi a štátnymi orgánmi pre zabezpečenie obrany a bezpečnosti štátu, kritickej infraštruktúry a zabezpečenie ochrany zdravia a majetku občanov v Slovenskej republike je potrebné zabezpečiť funkčné operačné rozhranie medzi členskými štátmi na jednej strane a pozemskou technickou infraštruktúrou globálneho satelitného navigačného systému Galileo na strane druhej. V roku 2024 Bezpečnostná akreditačná rada, zriadená ako súčasť Agentúry Európskej únie pre vesmírny program (EUSPA), vydala akreditačné rozhodnutie pre spustenie služby VRS v počiatočnej prevádzke. Slovenská republika zastúpená Úradom pre verejnú regulovanú službu, zriadenom na MD SR, rozšírila v roku 2024 svoje chránené priestory, potrebné pre umiestnenie operačného a komunikačného rozhrania EK. Plná operačná prevádzka služby VRS sa očakáva najskeôr v roku 2028.

Zástupcovia Úradu pre verejnú regulovanú službu prezentujú možnosti využitia služby VRS na rôznych odborných konferenciách a prednáškach aj s medzinárodnou účasťou nielen pre štátne a vládne organizácie, ako potencionálnych budúcich užívateľov služby VRS.

Úrad pre verejnú regulovanú službu naďalej plánuje zabezpečiť minimálne požiadavky na komunikačnú infraštruktúru pre VRS v roku 2025.

Úloha nebola splnená v stanovenom termíne, bude sa však na nej ďalej pracovať.

- **V spolupráci s ostatnými rezortami aplikovať do praxe závery z rokovaní Komisie pre vesmírne aktivity Galileo/EGNOS (SPC-GEC), Správnej rady AB EUSPA a ďalších výborov a pracovných skupín v rámci Vesmírneho programu Únie.**

Termín: priebežne

Zodpovedné: MD SR

Odpočet:

Závery z pracovných stretnutí Komisie pre vesmírny aktivity SPC vo formáte Galileo/EGNOS, závery Správnej rady Agentúry Európskej únie pre vesmírny program (AB EUSPA) a závery z ďalších rokovaní pracovných výborov a skupín sú prezentované na pracovných stretnutiach Medzirezortnej komisie pre vesmírne aktivity zástupcom jednotlivých rezortov, akademickej obci a zástupcom priemyslu. V súčasnosti dochádza k synergiám medzi jednotlivými časťami vesmírneho programu únie Galileo/EGNOS, programom monitorovania zemského povrchu Copernicus, programom bezpečnej vládnej satelitnej komunikácie GovSatCom a programom monitorovania vesmírneho odpadu SST (Space Surveillance and Tracking), aby boli naďalej poskytované vysoko kvalitné služby pre všetkých užívateľov či už na profesionálnej úrovni, alebo pre bežného užívateľa. Postupne dochádza k prechodu služieb satelitnej navigácie na vyššiu úroveň čoho dôsledkom bude širšie uplatnenie Vesmírneho programu Únie v reálnom živote napríklad v inteligentných dopravných systémoch (ITS) riadiacich pozemne dopravné systémy, alebo pri komunikácii stroj-stroj (M2M) a iných systémoch.

Úloha sa priebežne plní.

- **Zvýšenie všeobecného povedomia o európskom programe satelitnej navigácie Galileo a jeho podpora zo strany štátu s možnosťou zapojenia sa slovenských subjektov do programu pre vývoj a výrobu systémov, zariadení a aplikácií využívajúcich služby Galileo/EGNOS.**

Termín: priebežne

Zodpovedné: MD SR v spolupráci s MŠVVaŠ SR¹

Odpočít:

Európsky satelitný navigačný systém Galileo je prezentovaný verejnosti pri rôznych príležitostiach, na konferenciách, počas workshopov, alebo na osobných stretnutiach a diskusiách nielen s odborným sektorom, ale aj so širokou verejnosťou. Predovšetkým využívanie Galileo/EGNOS celosvetových satelitných navigačných služieb na profesionálnej úrovni pre užívateľov z oblasti cestnej, železničnej alebo vodnej dopravy, v poľnohospodárstve, lesníctve, geodézii a pod. je vysoko oceňované pre presnosť služby, ktorú Galileo poskytuje. Je preto nevyhnutné pokračovať v propagácii európskeho satelitného navigačného systému s celosvetovou pôsobnosťou Galileo aj v budúcnosti.

MD SR v spolupráci s Agentúrou Európskej únie pre vesmírny program pripravuje spoločný projekt pre popularizáciu systému Galileo na Slovensku.

Slovenská vesmírna kancelária prezentovala možnosť zapojenia slovenských subjektov do aktivít súvisiacich s Galileo/EGNOS v rámci viac ako desiatky podujatí. Pre ilustráciu uvádzame niekoľko príkladov:

- Jarná ITAPA 2023,
- Satellite-based Services for Disaster Risk Management,
- Catalyzing Urban Transformation – podujatie organizované UNDP,
- FEI STU Space Week,
- Výťah – konferencia venovaná vesmírnemu podnikaniu.

Relevantné príležitosti a možnosti aktivít súvisiacich s Galileo/EGNOS boli zároveň priebežne komunikované prostredníctvom sociálnych sietí a newslettera priemyselnej zložky Slovenskej vesmírnej kancelárie pôsobiacej na SARIO.

Úloha sa priebežne plní.

¹ Od 1. februára 2024 Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky

Záver

MD SR, ÚREKPS a ďalšie dotknuté orgány štátnej správy priebežne plnili opatrenia vyplývajúce z NPEK 2030. Postupné plnenie jednotlivých opatrení stanovených v NPEK 2030 presahuje do ďalšieho obdobia, zachovávajúc tak kontinuitu procesov harmonizácie v rámci medzinárodných a národných pravidiel v súlade so strategickými dokumentmi EÚ, OECD a ITU.

Plnením cieľov stanovených v NPEK 2030 sa vytvárajú vhodné podmienky na poskytovanie moderných, dostupných, kvalitných, bezpečných a interoperabilných elektronických komunikačných služieb, ktoré spĺňajú najvyššie požiadavky vyspelej ekonomiky. Rozvinuté elektronické komunikačné služby prispievajú k jednoduchšiemu a rýchlejšiemu prístupu k službám verejnej správy, obchodu, bankovníctvu a zvyšujú bezpečnosť a efektívnosť v doprave, školstve, zdravotníctve a ďalších odvetviach hospodárstva.

Aktuálny stav sieťovej digitálnej infraštruktúry na národnej a medzinárodnej úrovni, pripravený na základe výsledkov štatistických zisťovaní z európskych aj domácich zdrojov, je uvedený v prílohe 1.